

همایش ملی گیاهان دارویی

جهاد دانشگاهی واحد مازندران

۱۱ و ۱۲ اسفند ماه ۱۳۸۹

دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

تأثیر انواع کود شیمیایی و آلی بر فاکتورهای رشدی بنه و عملکرد زعفران

پرویز رضوانی مقدم، علی اصغر محمدآبادی، جبار فلاحی، مهسا اقحوانی شجری

دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

Prm93@yahoo.com

چکیده

با وجود سابقه طولانی تولید زعفران در کشور ایران، هنوز فاصله زیادی بین عملکرد پتانسیل و واقعی این گیاه دارویی وجود دارد. از این رو ضروری است تا این خلاء عملکرد، با بهبود مدیریت زراعی از جمله مدیریت تغذیه ای کاهش یابد. به این منظور آزمایشی در سال زراعی ۱۳۸۸-۸۹ بر روی گیاهان چهار ساله زعفران، در مزرعه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد؛ در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با سه تکرار و دوازده تیمار اجرا شد. تیمارهای آزمایشی عبارت بودند از: سطوح مختلف کود شیمیایی (۲۵۰ کیلوگرم سوپر فسفات تریپل + ۵۰ کیلوگرم اوره در هکتار؛ ۲۵۰ کیلوگرم سوپر فسفات تریپل + ۱۰۰ کیلوگرم اوره؛ ۲۵۰ کیلوگرم سوپر فسفات تریپل + ۳۰۰ کیلوگرم اوره)، سطوح مختلف کود گاوی (۲۰، ۴۰ و ۶۰ تن در هکتار)، کود گوسفندی (۲۰، ۳۰ و ۴۰ تن در هکتار) و کود مرغی (۵، ۱۰ و ۱۵ تن در هکتار). نتایج این آزمایش نشان داد که بیشترین عملکرد گل تر و کلاله خشک (بترتیب با ۳۱۴ و ۳۷۶ کیلوگرم در هکتار) با مصرف ۳۰۰ کیلوگرم اوره بدست آمد. همچنین کمترین مقدار این صفات به میزان ۱۴۵ و ۱۸۳ کیلوگرم در هکتار یا مصرف ۱۵ تن کود مرغی مشاهده شد. با افزایش مصرف کود گاوی از ۲۰ به ۶۰ تن در هکتار، عملکرد گل از ۲۸۷ به ۱۷۵ و عملکرد کلاله خشک از ۳/۴۳ به ۲/۲۶ کیلوگرم در هکتار کاهش یافت. در بین سطوح کود گوسفندی بیشترین عملکرد گل و کلاله (به ترتیب با ۲۴۰ و ۳/۲۶ کیلوگرم) در سطح ۴۰ تن در هکتار بدست آمد. بیشترین تعداد بنه مادری (۱۱ بنه) و خواهری (۶۲ بنه) در هر کلون، با مصرف ۴۰ تن در هکتار کود گوسفندی به دست آمد و پس از آن تیمار مصرف ۲۰ تن در هکتار کود گاوی قرار داشت. همچنین با افزایش مقدار مصرف کود شیمیایی و گوسفندی، تعداد بنه خواهری به ازای هر کلون افزایش یافت. به طور کلی نتایج این آزمایش بیانگر پاسخ مثبت رشد و عملکرد گیاه دارویی زعفران، به مصرف کودهای شیمیایی و گاوی بود.

واژه‌های کلیدی: زعفران، بنه، عملکرد گل، کود آلی، کود شیمیایی.

۱ و ۲- اعضای هیات علمی گروه زراعت دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد.

۳ و ۴- دانشجوی دکتری اکولوژی و دانشجوی کارشناسی ارشد اکولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد.